

Onsdagen den 8 juni 2011

Främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag

P7_TA(2011)0262

Europaparlamentets resolution av den 8 juni 2011 om politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag (2011/2013(INI))

(2012/C 380 E/09)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av grönboken från kommissionen av den 1 juli 2010 om politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag (KOM(2010)0348),
- med beaktande av kommissionens beslut 2010/233/EU av den 26 april 2010 om inrättande av en expertgrupp för den gemensamma referensramen för europeisk avtalsrätt ⁽¹⁾,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 juli 2001 om europeisk avtalsrätt (KOM(2001)0398),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 12 februari 2003 med titeln "En mer samordnad Europeisk avtalsrätt – en handlingsplan" (KOM(2003)0068),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 oktober 2004 med titeln "Europeisk avtalsrätt och översynen av gemenskapens regelverk: Utvecklingen i framtiden" (KOM(2004)0651),
- med beaktande av rapporten från kommissionen av den 23 september 2005 med titeln "Första årliga lägesrapporten om europeisk avtalsrätt och översynen av gemenskapens regelverk" (KOM(2005)0456) och rapporten från kommissionen av den 25 juli 2007 med titeln "Andra lägesrapporten om den gemensamma referensramen" (KOM(2007)0447),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 22 oktober 2009 om gränsöverskridande e-handel mellan företag och konsumenter i EU (KOM(2009)0557),
- med beaktande av sin resolution av den 3 september 2008 om den gemensamma referensramen för europeisk avtalsrätt ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 12 december 2007 om europeisk avtalsrätt ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 7 september 2006 om europeisk avtalsrätt ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 23 mars 2006 om europeisk avtalsrätt och översynen av gemenskapens regelverk: Utvecklingen i framtiden ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sina resolutioner av den 26 maj 1989 ⁽⁶⁾, 6 maj 1994 ⁽⁷⁾, 15 november 2001 ⁽⁸⁾ och 2 september 2003 ⁽⁹⁾ i ärendet,

⁽¹⁾ EUT L 105, 27.4.2010, s. 109.

⁽²⁾ EUT C 295 E, 4.12.2009, s. 31.

⁽³⁾ EUT C 323 E, 18.12.2008, s. 364.

⁽⁴⁾ EUT C 305 E, 14.12.2006, s. 247.

⁽⁵⁾ EUT C 292 E, 1.12.2006, s. 109.

⁽⁶⁾ EGT C 158, 26.6.1989, s. 400.

⁽⁷⁾ EGT C 205, 25.7.1994, s. 518.

⁽⁸⁾ EGT C 140 E, 13.6.2002, s. 538.

⁽⁹⁾ EUT C 76 E, 25.3.2004, s. 95.

Onsdagen den 8 juni 2011

- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,

- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor och yttrandena från utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd och utskottet för ekonomi och valutafrågor (A7-0164/2011), och av följande skäl:
 - A. Initiativet om europeisk avtalsrätt, som syftar till att få bukt med problem på den inre marknaden som uppstått bl.a. till följd av avvikande avtalsrättsliga regler, har diskuterats i många år.
 - B. Efter den globala finanskrisen är det viktigare än någonsin att tillhandahålla ett samstämt europeiskt avtalsrättsligt system som ska bidra till att realisera den inre marknads fulla potential och därmed hjälpa oss att uppnå Europa 2020-målen.
 - C. Den inre marknaden är fortfarande fragmenterad, vilket beror på ett flertal faktorer, bl.a. underlåtenhet att genomföra gällande lagstiftning för den inre marknaden.
 - D. Det krävs en större undersökning för att man ska kunna få ökad insikt i varför den inre marknaden förblir splittrad och hur man bäst kan lösa dessa problem, däribland hur man kan se till att befintlig lagstiftning genomförs.
 - E. Kommissionen presenterar i ovannämnda grönbok ett antal modeller för en europeisk avtalsrättsakt som skulle kunna bidra till att utveckla företagandet och stärka medborgarnas förtroende för den inre marknaden.
 - F. Den expertgrupp som upprättats för att bistå kommissionen med att förbereda ett förslag till en gemensam referensram (CFR) har inlett sitt arbete och ett rundabordsamtal med intressenterna.
 - G. De nationella skillnader som råder på det avtalsrättsliga området utgör inte det enda hinder för gränsöverskridande verksamhet som såväl små och medelstora företag som konsumenter möter eftersom de även står inför andra problem som språkbarriärer, olika beskattningssystem, frågan om näthandlarnas tillförlitlighet, begränsningar i tillgången till bredband, digital kompetens, säkerhetsproblem, enskilda medlemsstaters demografiska sammansättning, farhågor om integritetsskyddet, reklamationshantering, immateriella rättigheter m.fl.
 - H. Enligt en undersökning som kommissionen genomförde 2008 säljer tre fjärdedelar av detaljisterna varor bara på sin inhemska marknad, och gränsöverskridande försäljning äger ofta rum bara i några få medlemsstater ⁽¹⁾.
 - I. Det är nödvändigt att skilja mellan gränsöverskridande transaktioner i vanlig mening och e-handel, som förknippas med specifika problem och med andra transaktionskostnader. Med tanke på framtida konsekvensbedömningar är det också nödvändigt att noga ange transaktionskostnadernas exakta sammansättning.
 - J. Det står klart att tillämpningen av utländsk (konsument)lagstiftning i gränsöverskridande transaktioner enligt Rom I-förordningen ⁽²⁾ har medfört betydande transaktionskostnader för företag, särskilt små och medelstora företag. Enbart i Förenade kungariket beräknas dessa kostnader uppgå till 15 000 euro per företag och medlemsstat ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Eurobarometer 224, 2008, s. 4.

⁽²⁾ EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.

⁽³⁾ Ståndpunktsdokument från UK Federation of Small Businesses [brittiska förbundet för småföretag], om Rom I (2007).

Onsdagen den 8 juni 2011

- K. Det behövs mer information om de transaktionskostnader som följer av tillämpningen av artiklarna 6.2 och 4.1 a i Rom I-förordningen, varvid det ska beaktas att Rom I började tillämpas först i december 2009.
- L. Dessa transaktionskostnader ses som ett av de främsta hindren för gränsöverskridande handel, något som bekräftades av 50 procent av de europeiska detaljister som redan bedriver sådan handel och som i intervjuer 2011 angav att deras gränsöverskridande försäljning skulle öka om de tillämpliga lagarna för gränsöverskridande transaktioner runt om i EU skulle harmoniseras. Bland övriga tillfrågade i denna grupp angav 41 procent att deras försäljning inte skulle öka. Som jämförelse ska nämnas att 60 procent av de tillfrågade detaljisterna som inte bedriver gränsöverskridande handel angav att deras försäljning över gränserna inte skulle öka med ett mer harmoniserat regelverk medan 25 procent angav att den skulle öka ⁽¹⁾.
- M. Några av de mest uppenbara svårigheterna för konsumenterna och små och medelstora företag när det gäller den inre marknaden är komplexa avtalsförhållanden, oskäligen avtalsvillkor, otillräcklig och bristfällig information samt ineffektiva och tidskrävande förfaranden.
- N. Det är av största vikt att varje EU-initiativ beaktar såväl företagens som konsumenternas verkliga behov och intressen. Dessa intressen omfattar även juridiska/språkliga problem (tillhandahållande av standardiserade villkor och krav för små företag på samtliga EU-språk) liksom svårigheten att säkerställa att gränsöverskridande avtal efterlevs (bestämmelser om autonoma EU-åtgärder på processrättens område).
- O. En undersökning från kommissionen visar att 61 procent av 10 964 gränsöverskridande testbeställningar inte kunde utföras, samt att den gränsöverskridande handeln ökar konsumenternas möjligheter att hitta billigare erbjudanden ⁽²⁾ och produkter som inte finns på konsumenternas inhemska onlinemarknader ⁽³⁾. Den angivna andelen – 61 procent – verkar mycket hög och bör bli föremål för ytterligare undersökning, verifiering och bedömning.
- P. Med en gradvis harmonisering kan man inte på ett effektivt sätt övervinna de hinder för den inre marknaden som följer av skillnader i den nationella avtalsrätten. För varje åtgärd måste det finnas klart belegg för att ett sådant initiativ skulle leda till en faktisk förändring som inte kan åstadkommas med andra, mindre inkräktande medel.
- Q. En gemensam europeisk avtalsrätt skulle gagna konsumenterna och framför allt bidra till ökad och mer lättillgänglig gränsöverskridande handel inom den inre marknaden.
- R. Förhandlingarna om direktivet om konsumenträttigheter ⁽⁴⁾ har visat på svårigheterna och begränsningarna då harmoniseringslinjen ska genomföras på konsumentlagstiftningens område med tillämpning på avtal utan att samtidigt äventyra det gemensamma åtagandet för ett starkt konsumentskydd i Europa.
- S. Alla åtgärder som vidtas på det europeiska avtalsrättsliga området måste beakta obligatoriska nationella bestämmelser och måste vara i överensstämmelse med det emotsedda direktivet om konsumenträttigheter, som kommer att få väsentlig betydelse för innehållet i – och nivån på harmoniseringen av – ett eventuellt framtida instrument på det europeiska avtalsrättsliga området. Det kommer att bli nödvändigt att noga och kontinuerligt övervaka genomförandet av direktivet under de kommande månaderna för att därmed kunna bestämma omfattningen av den frivilliga rättsakten.

⁽¹⁾ Flash Eurobarometer 300, 2011 http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/retailers_eurobarometer_2011_en.pdf

⁽²⁾ KOM(2009)0557, s. 3.

⁽³⁾ Ibid, s. 5.

⁽⁴⁾ KOM(2008)0614.

Onsdagen den 8 juni 2011

T. Varje slutprodukt på området europeisk avtalsrätt måste vara realistisk, genomförbar, proportionerlig, väl genomtänkt och, om så krävs, ändrad samt formellt antagen av EU:s medlagstiftare.

1. Europaparlamentet stöder åtgärder mot de hinder som står i vägen för dem som vill genomföra gränsöverskridande transaktioner på den inre marknaden, och anser att projektet om europeisk avtalsrätt i kombination med andra åtgärder kan vara värdefullt för ett förverkligande av den inre marknads fullständiga potential, då det skulle medföra omfattande ekonomiska och sysselsättningsmässiga vinster.

2. Europaparlamentet välkomnar den öppna debatten om grönboken och efterlyser en grundlig analys av resultaten från detta samråd genom försorg av kommissionens ansvariga tjänsteavdelningar.

3. Europaparlamentet betonar de små och medelstora företagens och hantverksföretagens ekonomiska betydelse i den europeiska ekonomin och således behovet av att se till att principen om att "tänka småskaligt först", som främjas i småföretagsakten ("Small Business Act"), genomförs väl och prioriteras i debatten om EU:s initiativ angående avtalsrätt.

Den europeiska avtalsrätts rättsliga karaktär

4. Europaparlamentet välkomnar den nyligen offentliggjorda genomförbarhetsstudie som utförts av expertgruppen för europeisk avtalsrätt. Parlamentet välkomnar också kommissionens åtagande att fortsätta samrådet om den frivilliga rättsaktens tillämpningsområde och innehåll och uppmanar i detta sammanhang kommissionen att, som led i den egna beslutsprocessen, fortsatt föra en i verklig mening öppen och transparent diskussion med samtliga intressenter om hur genomförbarhetsstudien bör användas.

5. Europaparlamentet konstaterar att ytterligare framsteg måste göras inom området för avtalsrätt. Bland de alternativ som står till buds föredrar parlamentet alternativ 4, som innebär att man inrättar en frivillig rättsakt genom en förordning efter att först ha klarlagt den rättsliga grunden. Parlamentet anser att en sådan frivillig rättsakt skulle kunna kompletteras med en "verktygslåda" som skulle kunna bekräftas genom ett interinstitutionellt avtal. Parlamentet efterlyser införandet av modeller för europeiska standardavtal. Dessa bör översättas till samtliga EU-språk och kopplas till ett system för alternativ tvistlösning via nätet. Detta skulle ha fördelen att erbjuda såväl avtalspartnerna som kommissionen en kostnadseffektiv och enklare lösning.

6. Europaparlamentet anser att man endast genom att använda den rättsliga formen av en förordning kan uppnå den skärpa och säkerhet om rättsläget som krävs.

7. Europaparlamentet betonar att en förordning om en frivillig europeisk avtalsrättsakt genom sin direkta verkan skulle leda till en mer välfungerande inre marknad, med fördelar för företagen (lägre kostnader genom att lagvalsregler undviks), konsumenterna (säkerhet om rättsläget, förtroende och en hög konsumentskyddsnivå) och rättssystemen i medlemsstaterna (det kommer inte längre att vara nödvändigt att sätta sig in i utländsk rätt).

8. Europaparlamentet välkomnar att den möjlighet man valt på ett lämpligt sätt beaktar subsidiaritetsprincipen och inte påverkar medlemsstaternas lagstiftningsbefogenheter på avtalsrätts och civilrätts områden.

9. Europaparlamentet anser att en "verktygslåda" skulle kunna genomföras gradvis, inledningsvis som ett kommissionsverktyg som sedan omvandlas, när så beslutats av institutionerna, till ett redskap för unionslagstiftaren. Parlamentet påpekar att en "verktygslåda" skulle utgöra den nödvändiga rättsliga bakgrund och det underlag som en frivillig rättsakt och standardiserade villkor och krav skulle kunna bygga på, och att den bör utgå från en bedömning av de nationella tvingande regler om konsumentskydd som gäller såväl inom som utom det befintliga regelverket för konsumentskydd.

Onsdagen den 8 juni 2011

10. Europaparlamentet anser att kompletteringen av en frivillig rättsakt med en "verktygslåda" innebär att tydligare information om detta EU-instrument blir tillgänglig, vilket hjälper de berörda parterna att bättre förstå vilka rättigheter de har och göra välgrundade val när de ingår avtal på basis av systemet i fråga. Parlamentet konstaterar också att den rättsliga ramen blir mer begriplig och mindre betungande.

11. Europaparlamentet anser att det, både när det gäller avtal mellan företag och avtal mellan företag och konsument, bör stå fritt för samtliga parter att välja mellan att använda eller inte använda den frivilliga rättsakten som ett alternativ till nationell eller internationell lag (tillval). Parlamentet uppmanar därför kommissionen att klargöra hur den anser att den frivilliga rättsakten ska tolkas i förhållande till Rom I-förordningen och till internationella konventioner, inklusive FN-konventionen angående avtal om internationella köp av varor. Parlamentet menar dock att ytterligare uppmärksamhet måste ägnas åt att säkerställa att den frivilliga rättsakten erbjuder konsument och små företag, såsom de svagare parterna i ekonomiska transaktioner, vederbörligt skydd och att inga missförstånd uppstår härvidlag vid lagvalet. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att komplettera den frivilla rättsakten med ytterligare uppgifter som i tydliga och begripliga ordalag förklarar vilka konsumenternas rättigheter är och att dessa inte äventyras, så att konsumenten får ökat förtroende för den frivilla rättsakten och kan göra välgrundade val om huruvida han eller hon vill ingå ett avtal på denna alternativa grund.

12. Europaparlamentet anser att en frivillig rättsakt skulle ge europeiskt mervärde, särskilt genom att garantera säkerhet om rättsläget med hjälp av EU-domstolens behörighet, som genast ger möjlighet att övervinna både rättsliga och språkliga hinder, eftersom en frivillig rättsakt givetvis skulle finnas tillgänglig på EU:s alla officiella språk. Parlamentet framhåller, med tanke på främjandet av en bättre förståelse för EU-institutionerna och deras funktionssätt, att unionsmedborgarna måste ha möjlighet att få all information om det frivilliga instrumentet översatt via tillgängliga och användarvänliga översättningsprogram på internet, så att de kan läsa den information de önskar på sitt eget språk.

13. Europaparlamentet ser ett flexibelt och frivilligt tillvalsinstrument som en möjlig praktisk fördel. Parlamentet uppmanar dock kommissionen att förtydliga vilka fördelar för såväl konsumenter som företag ett sådant instrument medför samt bättre klargöra vilka avtalsparter som kommer att kunna välja mellan den frivilliga rättsakten och den lag som "i regel" ska tillämpas, samt förklara hur den tänker minska transaktionskostnaderna. Parlamentet uppmanar kommissionen att inbegripa en mekanism för regelbunden övervakning och granskning i ett förslag till en frivillig rättsakt, med ett nära deltagande från alla berörda parter, för att därigenom se till att den frivilliga rättsakten anpassas till det gällande regelverket om avtalsrätt (i första hand Rom I-förordningen), till marknadens behov och till den rättsliga och ekonomiska utvecklingen.

Instrumentets tillämpningsområde

14. Europaparlamentet anser att både avtal mellan företag och avtal mellan företag och konsumenter bör omfattas. Parlamentet betonar att den frivilliga rättsakten måste erbjuda en mycket hög konsumentskyddsnivå, som kompensation för det skydd som konsumenterna normalt skulle åtnjuta vid tillämpning av den nationella lagstiftningen. Parlamentet efterlyser ytterligare information om hur detta skulle kunna uppnås. Det gäller att finna tillfredsställande lösningar på de problem som den internationella privaträtten ställer och därför anser parlamentet att konsumentskyddsnivån bör vara högre än det minimiskydd som regelverket på konsumentområdet erbjuder, och omfatta nationella tvingande regler. Parlamentet anser att ett sådan hög nivå på konsumentskyddet också är i företagets intresse eftersom de endast kommer att kunna utnyttja de fördelar som den frivilliga rättsakten erbjuder om konsument i samtliga medlemsstater är övertygade om att de inte kommer att gå miste om skydd om de väljer den frivilliga rättsakten.

15. Europaparlamentet anser att fördelarna med en enhetlig europeisk avtalsrätt måste framhållas för medborgarna på ett positivt sätt för att denna avtalsrätt ska få politisk legitimitet och politiskt stöd.

16. Europaparlamentet konstaterar att målet bör vara differentierade utformningar av avtalsrätten för avtal vid transaktioner mellan företag och avtal vid transaktioner mellan företag och konsument (B2B-respektive B2C-avtal), av respekt för de gemensamma traditionerna i de nationella rättssystemen och med särskilt beaktande av skyddet för de svagare avtalsparterna, dvs. konsumenterna.

Onsdagen den 8 juni 2011

17. Europaparlamentet påpekar att grundläggande delar av den konsumentlagstiftning som tillämpas på avtal redan ingår i olika EU-bestämmelser och att viktiga avsnitt i konsumentlagstiftningen sannolikt kommer att konsolideras i direktivet om konsumenters rättigheter. Parlamentet påpekar att nyss nämnda direktiv skulle utgöra en för konsumenterna och företagen lättöverskådlig och enhetlig reglering, och betonar därför vikten av att invänta resultatet av förhandlingarna om direktivet om konsumenters rättigheter innan några slutgiltiga beslut fattas.

18. Vidare anser Europaparlamentet – mot bakgrund av de olika avtalens särskilda natur, framför allt B2B- och B2C-avtal, och de viktigaste nationella och internationella avtalsrättsliga principerna samt med anledning av den grundläggande principen om ett starkt konsumentskydd – att både den befintliga praxisen på området och principen om avtalsfrihet bör bevaras när det gäller B2B-avtal.

19. Europaparlamentet anser att en frivillig gemensam europeisk avtalsrätt skulle kunna göra den inre marknaden effektivare utan att påverka den nationella avtalsrätten i respektive medlemsstat.

20. Europaparlamentet anser att den frivilliga rättsakten i första hand bör finnas tillgänglig som ett tillval i gränsöverskridande fall och att det behövs garantier för att medlemsstaterna kan förhindra att den frivilliga rättsakten används på falska grunder vid transaktioner som inte är gränsöverskridande. Parlamentet anser vidare att effekterna av ett inhemskt tillval på nationella avtalsrättsliga regler måste analyseras särskilt.

21. Europaparlamentet medger att e-handel eller distansavtal utgör en stor del av de gränsöverskridande transaktionerna. Parlamentet anser att – medan en frivillig rättsakt inte borde begränsas till dessa typer av transaktioner – det kan finnas ett värde i att införa andra typer av begränsningar då den frivilla rättsakten tillämpas för första gången och till dess att tillräckliga erfarenheter av dess tillämpning har gjorts.

22. Europaparlamentet betonar vikten av att underlätta e-handeln inom EU, som är underutvecklad, och att det är nödvändigt att undersöka om skilda nationella avtalsrättsliga system skulle kunna utgöra ett hinder för utvecklingen av denna sektor, som både företagare och konsumenter med rätta anser vara en potentiell framtida tillväxtmotor.

23. Europaparlamentet anser att tillämpningsområdet för en "verktygslåda" skulle kunna vara tämligen omfattande, medan en frivillig rättsakt bör begränsas till de centrala avtalsrättsliga frågorna. Parlamentet anser att en sådan "verktygslåda" också bör överensstamma med den frivilliga rättsakten och att det bland dess "verktyg" bör ingå begrepp som hämtats ur EU:s olika och vittförgrenade rättstraditioner, häribland regler som utarbetats på grundval av bl.a. det akademiska utkastet till en gemensam referensram ⁽¹⁾ och från "Principes contractuels communs" och "Terminologie contractuelle commune" ⁽²⁾. Vidare anser parlamentet att dess rekommendationer om konsumentavtalsrätten bör utgå från en i verklig mening hög skyddsnivå.

24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och expertgruppen att klargöra vad som avses med "centrala avtalsrättsliga frågor".

25. Europaparlamentet ser fördelar med en frivillig rättsakt som innefattar särskilda bestämmelser om de vanligaste avtalstyperna, särskilt försäljning av varor och tillhandahållande av tjänster. Parlamentet upprepar sin tidigare uppmaning om att inbegripa försäkringsavtal i tillämpningsområdet för den frivilliga rättsakten, eftersom det anser att ett sådant instrument skulle kunna vara särskilt användbart för mindre försäkringsavtal. När det gäller försäkringsavtalslagstiftningen understryker parlamentet att en grund redan har lagts i form av principerna för europeisk försäkringsavtalslagstiftning ("Principles of European Insurance Contract Law"), vilka bör införlivas i en europeisk avtalsrätt samt finslipas och ytterligare vidareutvecklas. Parlamentet manar dock till försiktighet när det gäller att införliva finansiella tjänster från ett eventuellt avtalsrättsligt instrument som föreslås i detta skede, och uppmanar kommissionen att inrätta en särskild intern

⁽¹⁾ Principer, definitioner och modellregler för europeisk civilrätt – förslag till gemensam referensram, utgiven av von Bar, Clive, Schulte-Nölke m.fl. 2008.

⁽²⁾ Volymerna 6 och 7, 2008, i samlingen *Droit privé comparé et européen*, B. Fauvarque-Cosson, D. Mazeaud.

Onsdagen den 8 juni 2011

expertgrupp för förberedelsearbete om eventuellt framtida finansiella tjänster – för att säkerställa att den finansiella tjänstesektorns eventuella särdrag, och eventuella dithörande initiativ som tas av andra delar av kommissionen, beaktas i ett framtida instrument – och att involvera parlamentet i ett tidigt skede.

26. Europaparlamentet framhåller att vissa särskilda frågor, i förhållande till vilka en frivillig rättsakt kan vara fördelaktig, har tagits upp, såsom digitala rättigheter och ekonomiskt ägande. Å andra sidan anser parlamentet att det kan bli nödvändigt att utesluta vissa typer av komplexa offentlighetsrättsliga avtal. Parlamentet uppmanar expertgruppen att undersöka möjligheten att inbegripa avtal om upphovsrätt i syfte att stärka upphovsmännens förhandlingsposition eftersom de ofta befinner sig i underläge gentemot motparten.

27. Europaparlamentet anser att den frivilliga rättsakten bör överensstämma med det gällande regelverket för avtalsrätt.

28. Europaparlamentet påpekar att det alljämt finns många obesvarade frågor och många olösta problem när det gäller en europeisk avtalsrätt. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till rättspraxis, internationella konventioner om köp av varor, t.ex. CISG (FN-konventionen angående avtal om internationella köp av varor), och de konsekvenser som tillämpningen av direktivet om konsumenträttigheter får. Parlamentet betonar vikten av att harmonisera avtalsrätten inom EU och att samtidigt ta hänsyn till relevanta nationella bestämmelser som ger ett starkt skydd i B2C-avtal.

Praktisk tillämpning av ett europeiskt avtalsrättsligt instrument

29. Europaparlamentet anser att konsumenter och små och medelstora företag måste kunna dra verkliga fördelar av den frivilliga rättsakten och att denna borde utformas på ett enkelt, tydligt och balanserat sätt som gör att alla parter finner den lönsam att använda.

30. Samtidigt som en frivillig rättsakt innebär att ett enda regelverk tillhandahålls anser Europaparlamentet att det fortfarande kommer att finnas behov att eftersträva bestämmelser om standardiserade handelsvillkor och handelskrav som kan återges i en enkel och begriplig form och som ska finnas kommersiellt tillgängliga för företag, särskilt små och medelstora företag, med någon form av positiv uppmärksamhet för att säkra konsumenternas förtroende. Parlamentet konstaterar att standardiserade villkor och krav som utgår från en frivillig rättsakt skulle ge större säkerhet om rättsläget än standardiserade, för hela EU enhetliga villkor som utgår från nationella lagar och som skulle skapa större möjligheter för olika nationella tolkningar.

31. Europaparlamentet påminner om att ytterligare arbete med gränsöverskridande alternativ tvistlösning – en smidig och kostnadseffektiv lösning särskilt för små och medelstora företag och konsumenter – förblir en prioritet, men betonar att den alternativa tvistlösningen kommer att underlättas ytterligare om parterna använder ett regelverk som återfinns i en frivillig rättsakt. Parlamentet erinrar om att Uncitrals arbetsgrupp för onlinesystem för tvistlösning också har visat intresse för en frivillig rättsakt som ett sätt att främja alternativ tvistlösning⁽¹⁾ och uppmanar därför kommissionen att följa den utveckling som sker på detta område inom andra internationella organ.

32. Europaparlamentet föreslår att förbättringar i driften av och effektiviteten hos de gränsöverskridande prövningssystemen skulle kunna underlättas genom en direkt koppling mellan den frivilliga rättsakten och det europeiska betalningsföreläggandet respektive det europeiska småmålsförfarandet. Parlamentet anser att innan åtgärder vidtas bör man införa en elektronisk underrättelse för att hjälpa företagen att skydda sina rättigheter, särskilt vad gäller immateriell äganderätt och det europeiska småmålsförfarandet.

⁽¹⁾ Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt: "Report of Working Group III (Online Dispute Resolution) on the work of its twenty-second session" (Wien, 13–17 december 2010), s. 8, 10.

Onsdagen den 8 juni 2011

33. Europaparlamentet konstaterar att konsumenterna sällan känner att de har valmöjligheter när det gäller avtalsvillkor eller då de ställs inför en situation av typen "passar det inte, så låt bli". Parlamentet är fast övertygat att en frivillig rättsakt som kompletteras med en "verktygslåda" och en uppsättning standardiserade villkor och krav, översatta till samtliga språk, kommer att uppmuntra nya företag att etablera sig på marknader runt om i EU, vilket kommer att stärka konkurrensen och öka konsumenternas övergripande valmöjligheter.

34. Även om det slutgiltiga effektivitetstestet för varje slutlig rättsakt är själva den inre marknaden betonar Europaparlamentet att man på förhand måste fastställa att initiativet ger mervärde för konsumenterna och inte kommer att försvåra gränsöverskridande transaktioner för konsumenterna och företag. Parlamentet betonar nödvändigheten av att ställa bestämmelser till förfogande om tillhandhållande av adekvat information om rättsaktens existens och verkan för alla potentiella intressenter och berörda parter (däribland nationella domstolar).

35. Europaparlamentet konstaterar att man i samband med målet att skapa en europeisk avtalsrätt inte får förbise betydelsen av en fungerande europeisk rättskipning på det civilrättsliga området.

36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna genomföra kvalitetskontroller för att fastställa huruvida de föreslagna rättsakterna inom den europeiska avtalsrätten är användarvänliga, fullt ut svarar mot medborgarnas intressen, skapar mervärde för konsumenterna och företag, stärker den inre marknaden och underlättar gränsöverskridande handel.

Deltagande intressenter, konsekvensbedömning

37. Europaparlamentet betonar den avgörande betydelsen av att intressenter från hela EU och olika verksamhetssektorer deltar, däribland rättstillämpare, och påminner kommissionen om att hålla ett brett och öppet samråd med samtliga intressenter innan den fattar ett beslut på grundval av expertgruppens resultat.

38. Europaparlamentet uppskattar att det redan finns en varierad geografisk och sektoriell bakgrund i både expertgruppernas och intressentgruppernas sammansättning. Parlamentet anser att intressenternas bidrag kommer att bli ännu viktigare så snart samrådsfasen är över och om ett lagstiftningsförfarande som sådant, vilket skulle behöva vara så inkluderande och överskådligt som möjligt, inleds.

39. I enlighet med principerna om "bättre lagstiftning" erinrar Europaparlamentet om behovet av en heltäckande och bred konsekvensbedömning där olika politiska alternativ analyseras, däribland alternativet att inte vidta europeiska åtgärder, och där fokus ligger på praktiska frågor som de eventuella konsekvenserna för konsumenterna och små och medelstora företag, de möjliga konsekvenserna för den illojala konkurrens som förekommer på den inre marknaden och hur i detalj var och en av dessa lösningar inverkar på unionens regelverk och de nationella rättssystemen.

40. Europaparlamentet anser att en EU-harmonisering av avtalsrättslig praxis, i väntan på att konsekvensbedömningen ska slutföras, visserligen skulle kunna vara ett effektivt sätt att säkerställa konvergens och rättvisare konkurrensvillkor, men att ett frivilligt instrument, med tanke på de utmaningar det skulle innebära att harmonisera inte bara medlemsstaternas rättssystem utan även rättssystemen i regioner med lagstiftningsbefogenhet i denna fråga, ändå skulle kunna vara lättare att genomföra, så länge det kan säkerställas att detta instrument innebär ett mervärde för både konsumenterna och företagen.

41. I fråga om varje förslag till en framtida frivillig rättsakt som kommissionen framlägger insisterar Europaparlamentet på att det till fullo hörs och involveras genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet och att den frivilliga rättsakten i fråga underställs granskning och ändring enligt detta förfarande.

*

* *

42. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.